

La presidència de l'obertura del Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana

Un Congrés de síntesi i avanç

Durant el llarg cap de setmana propiciat per la festa de Tots Sants ha tingut lloc a Benicàssim i Castelló de la Plana el Dotzè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. De l'1 al 4 de novembre 400 professionals de la salut de tot l'àmbit lingüístic català (Catalunya, País Valencià, Andorra, Catalunya-Nord, i l'Alguer) han debatut, des d'òptiques diverses però complementàries, tot de qüestions referents al procés d'emmalaltir.

«TV» M. FARIZO i V. MARTI
 No cap dubte que un dels factors de l'actual crisi de la medicina occidental és, precisament, aquesta manca d'incorporació dels fets psicològics i socials que frustra, en gran mesura, les possibilitats terapèutiques i preventives d'un coneixement tan desenvolupat i tecnificat, des de la vessant biològica, com ho és la medicina als nostres dies. Això és precisament el que volem aconseguir els professionals de la sanitat ací reunits, des d'un plantejament multi-

disciplinari: superar la crisi i oferir un cos de doctrina de la malaltia i la salut en què els factors socials, psicològics i biològics siguin un tot integrat». Així sintetitza l'objectiu científic principal del Dotzè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana el president, Emili Balaguer, catedràtic d'Història de la Medicina de la Universitat d'Alacant.

La decidida incorporació dels condicionants socials i psicològics a l'anàlisi del procés d'emmalaltir ha estat, en efecte, el marc teòric que ha caracteritzat

el Congrés de Benicàssim-Castelló. Aquesta perspectiva metodològica, que demana inexcusablement una íntima col·laboració interdisciplinària, alhora que exigeix una formació professional més globalitzadora, ha impregnat de manera hegemònica les ponències, les comunicacions i les discussions que han conformat el Congrés.

No és d'ara, però, la tendència totalitzadora en la investigació sobre la salut i la malaltia dels Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Ja a Perpinyà, l'any

76, al costat d'un grup de ponències al voltant de «La dinàmica de la infecció» hi havia un altre conjunt, sota el títol «Funció social de la medicina». El de Reus, l'any 80, ve configurat per dos grans apartats que fan referència a les investigacions sobre el càncer i la contaminació. En tots dos congressos, juntament amb un bloc de tall biològic, trobem estudis vertebrats per preocupacions explícitament ambientalistes.

És a Benicàssim, però, que la cada volta més artificial divisió entre aspectes

biològics i socials comença a ser superada. N'és un gest, més que simbòlic, la limitació del Congrés a un únic centre d'atenció, per bé que abordat des de punts de vista plurals. *El Procés d'Emmalaltir* ha estat estudiat en els aspectes biològics i ambientals, en l'entorn social i cultural, i en relació amb el sistema sanitari. En tots els casos, en major o menor mesura, hi sura una concepció unitària i integradora del te-

ma. En aquest sentit, podríem definir aquest primer congrés celebrat al País Valencià com un congrés de síntesi dels dos anteriors i, al mateix temps, de transició cap a d'altres que, previsiblement, accentuant aquesta tendència dominant, aniran dissenyant, impel·lits per la pràctica social, un espai on desenrotllar polítiques sanitàries més concretes, estructurades, homogènies.

I és que aquesta primera síntesi no pot amagar les divergències quant a punts d'interès d'investigació, entre els congressistes de Catalunya i els del País Valencià. Mentre els valencians han copat la secció d'aspectes ambientals (de set ponències presentades, sis són seues), les altres seccions són majoritàriament ocupades per treballs catalans. En el cas de l'apartat sobre els aspectes

biològics, de manera exclusiva.

Això no és casualitat, és clar. Delata ben clarament quines són les respectives etapes per què estan passant els dos moviments de professionals de la salut nacionalista, i el distint grau de recuperació nacional dels dos territoris.

El valencià, tot just emergent, i quasi estrictament operant des de la plataforma de la Universitat, desplega una pràctica d'in-

Una obertura a la Calixt III

Rosa SOLER

A les 8 de la nit del dijous dia 1 de novembre, a la Pèrgola de Castelló, el conseller de Sanitat de la Generalitat valenciana, en representació oficial del president Lerma, va declarar obert el XII Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. M. A. Millana, amb la seua sola presència, va significar el millor desmentiment de la capciosa campanya de premsa desfermada, és clar, per *Las Provincias*, que, dies abans, va publicar en primera pàgina que ni Lerma ni Millana no havien acceptat la presidència de l'acte d'obertura.

Perquè l'esdeveniment tinga la unívoca lectura que li escau, hem de deixar constància que acompanyaven Millana, en la mesa presidencial, el conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, Josep Laporte, i el del Consell Interinsular Balearic, Gabriel Olíver; el síndic del Consell General de les Valls d'Andorra, Francesc Cer-

queda; el president de la Diputació de Castelló, F. Solsona; el regidor de cultura de l'Ajuntament de Castelló, M. Bellido, i els presidents dels congressos del 76 i del 80.

Els 270 congressistes de Catalunya, els 110 valencians, els 15 illencs, els 3 nord-catalans, els 2 d'Andorra i els 2 de l'Alguer, amb moltes respectives paternes, eren els gojosos testimonis d'aquella cerimònia. El president del Congrés, Emili Balaguer, va definir el solemne moment amprant la fórmula a un seu conciudadà xatívic del segle XV, Calixt III, que va deixar dit «*Magna profecto est gloriae nationis catalanae diebus nostris*» (veritablement són dies gloriosos per a la nació catalana), amb motiu del seu accés a la càdida de Roma. I si un sant Pare ho ha dit...!

«Aquest és un dels objectius d'aquest Congrés: donar testimoni de la unitat del nostre idioma», també va dir en el mateix vibrant discurs, Balaguer. Reblar un volta, i una

El tres consellers de Sanitat del Països de Llengua Catalana

altra, allò que és un fet científic i una evidència pràctica (cap dels assistents al Congrés, Millana inclòs, no va necessitar la traducció simultània) potser convenient pel que té de desintoxicació ideològica, venciment de tabús o, fins i tot, d'espectacle insòlit, en el cas d'alguna autoritat reticent a dir les coses pel seu nom, que ho fa una vegada a l'any. Ara bé, acabat l'exercici de constatar que la substància és comuna, és summament saludable no aturar-s'hi. Això és el que ha fet el XII Congrés, que, a través de l'activitat científica generada, ha tornat a demostrar les plenes versàtils capacitats del nostre idioma com a llengua d'alta cultura.

I com que l'existència de la llengua està molt més amenaçada que l'essència,

tant en ponències, comunicacions, o taules redones, els congressistes han investigat i exposat la realitat social de la llengua catalana en l'ensenyament de les Facultats de Ciències de tot l'àmbit lingüístic, així com l'ús com a llengua de relació amb el malalt.

Ahora el Congrés ha servit per a posar a disposició dels nostres professionals de la salut una sèrie de manuals, diccionaris, o vocabularis d'ús imprescindible per a tot catalano-parlant culte. Així, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears ha reeditat el *Vocabulari Mèdic* i l'*Índex Farmacològic*. També és summament útil per a metges de capçalera *Mitjans de diagnòstic en la medicina privada*.

Que l'esperit de Calixt III ens siga propici.